

HÆVNEREN

Af tegneren *Jens Rosing*

Det eneste, jeg ved om fars farbroder, Peter Rosing fra Kangamiut, er, at hans far var dansk og hans mor datter af en meget stor renjæger, hvis efternavn var Petrussen. „Allerede da Peter var dreng, lod hans danske far ham oplære i jagt og idræt hos hans mors stamme,“ beretter folk, der har kendt ham.

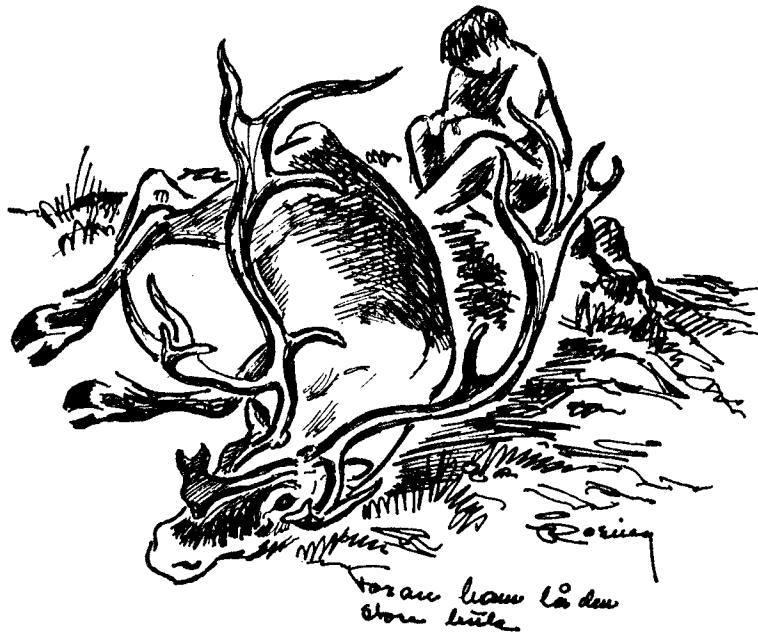
Peter arvede et dybt tankesæt efter sin far, mens han fra sin mor arvede renjægerens skarpe øje og sejge udholdenhed. Med disse egenskaber blev han en renjæger af stort format. Forlængst er Peter død, men hans navn lever blandt renjægerne i Sukkertoppen distrikt.

På sine gamle dage fortalte Peter far om den mærkeligste oplevelse, han som jæger havde haft. Da jeg selv kom hjem fra min første renjagt med bytte, gav far fortællingen videre til mig:

En 14-årig faderløs dreng (Faderløs blev han siden kaldt), der var moderens eneste barn, tog efter konfirmationen en sommer ind i Evighedsfjorden på renjagt sammen med to jægere. De gik ind i landet, hvor de søgte ly i en traditionel overnatningshule, hvorfra de skulle jage. Det var i et af de år (1860-80), da renen var sjælden på disse kanter. Den første morgen ved solopgang gik jægerne hver sin vej; hele dagen var de ude. Mod aften kom de to hjem før drengen, begge uden jagt. Sent kom den faderløse stolt hjem med en renkalv, som havde mistet sin moder. Kalven var lige tilpas stor for drengen, der havde båret den hel.

Sprudlende af jægerlykke fortalte han i den dunkeltbelyste fjeldhule i skæret fra en medbragt tranlampe om sin store oplevelse. Den ene af mændene sad skummel i sit hjørne, mens hans øjne lynede af had og misundelse. Så for han op. „Hold kæft, din usling,“ skreg han ude af sig selv af raseri. „Den renkalv er ikke din jagt, det er min.“ Derefter rev han renkalven fra drengen.

Sorgtynget løb Faderløs ud i den skumrende nat. Hans gråd og hulk hørtes natten igennem. Kalvetyven derimod sov tungt ind efter sin usle dåd, lykkeligt uvidende om, at hævnen engang ville komme over ham på en så kraftig måde, at

han på sine sidste dage stedse ville blive plaget af den nats udåd. Thi drengen fattede beslutning om, at han ville træne sig op til en kæmpe - renjæger over alle renjægere.

Årene gik. Faderløs blev en granvoksen jæger. Atter tog renerne til. Konebåde tog hvert år ind i Evighedsfjorden på jagt. Der herskede rigdom, og for jægerne betød sommeren „liv og glade dage“. - Ikke nok med, at der blev samlet forråd af tørt kød, talg og varme, bløde huder til briksetæpper; nye oplevelser og historier blev bragt hjem til tidkort i de mørke vinteraftener.

En sommer drog Faderløs som vanlig med et bådelag ind i Evighedsfjorden. Der var høj stemning om bord; ikke mindst kalvetyven, der nu var blevet grå, fablede højt om de andres jagt. Selv var han taget med af nåde for at være både- og teltpasser, mens de unge jog ren mellem fjeldene. Faderløs lod sig ikke mærke med noget.

Et godt stykke inde ad fjorden blev der pludselig røre, da en buk blev opdaget på toppen af et fjeld. Jægerne greb deres forladerifler og bæreremme. Den første, der sprang i land, var Faderløs, der med ét forandredes til en frygtløs bersærk. Alle kendte den gamle historie, og det stod nu jagtfællerne klart, at hævnens time var inde. Med sveden drivende ned over sit solbrune ansigt, med sammenbidte, blottede tænder sætter Faderløs i løb op over fjeldet, samtidig med at han

støder ladningen i løbet. De andre, der ellers ikke er småløbere, bliver snart rystet agterud. - Faderløs er som et frøgtindgydende rovdyr; hans store vrede, næret af det gamle minde, er ét med hans uovervindelige skikkelse, der med uvejrsstyrke farer op ad fjeldsiden. Uden at tage det mindste hensyn til, om bukken skal opdage ham, styrter han af sted. For hans jagtfæller ser det ud, som om han smelter sammen med renen. Da lyder et skud, og det prægtige dyr styrter sammen.

Da hans kammerater når frem, farer de til for at hjælpe med flåningen. Han smider dem simpelthen til side, og så skrækindjagende er han, at ingen tør komme ham nær. Som han står der med krængede læber og blottede tænder og med sveden silende ned fra hagen, griber han dyret i for- og bagbenene og binder dem sammen. Han ser på sine kammerater med et ukendeligt ansigt og blodskudte øjne. For øjnene af den måbende skare griber han med højre hånd fat i pandebåndet og slynger dyret om på ryggen. Som et dirrende muskelbundet sætter han ned over fjeldet.

De andre, der ikke vil lade en stor oplevelse gå fra sig, springer efter i ærbødig afstand. Nede ved teltet spadserer kalvetyven enfoldig rundt med snadden i munden.

Faderløs løber med uformindsket fart ret imod ham. Den gamle, der først nu aner uråd, sætter sig på en sten, rystende som en skræmt fugleunge. Endnu et stykke fra slynger Faderløs med et snuptag renbukken fra sin ryg. Dyret tager jorden med et voldsomt stød og stopper for fødderne af kalvetyven, i hvis ansigt skræk og rædsel står at læse. Hele hans krop ryster, da Faderløs fælder sin dom over ham: „Husker du dengang, jeg kun var en stakkels faderløs?“ - „Her, nu kan du tage mit bytte fra mig!“ - Derpå satte han sig over for den opskræmte gamling, og hans øjne virkede som knivstik på kalvetyven, der skjulte sine øjne bag hænder, der rystede. Sådan sad kalvetyven meget længe med ryggen til alle de andre, mens minderne på det ubarmhjertigste holdt dom over hans sind.

Foran ham lå den store buk.

En Berigtigelse.

I tidsskriftet „Grønland“ nr. 6, juni 1956, er der i artiklen „Den arktiske forsknings pionerer“ beklageligvis indløbet et par småfejl på pag. 215.

Luftfartøjet „Perssuaq’s“ fører under flyvningen fra Svalbard til Pearyland var daværende orlogskaptajn Erik Overbye og ikke som fejlagtigt anført Victor Petersen.

Under flyvningen fra Zackenberg til Nordostrundingen, med dr. Lauge Koch som passager, førtes Heinkelen af Lonsdale og ikke af Erik Overbye.

Det kan tilføjes, at de på pag. 216 anførte 4 flyvninger Zackenberg-Pearyland blev udført i 1947 og således kun var en beskeden indledning til den forøvrigt store flyvevirksomhed, der udfoldedes i ekspeditionens 3-årige periode mellem Zackenberg og Brønlundsfjord, mellem hvilke steder der under hele ekspeditionen blev udført ialt 50 flyvninger, hvoraf de 24 var Erik Overbyes andel - og han slap godt fra dem!

Janus Sørensen.